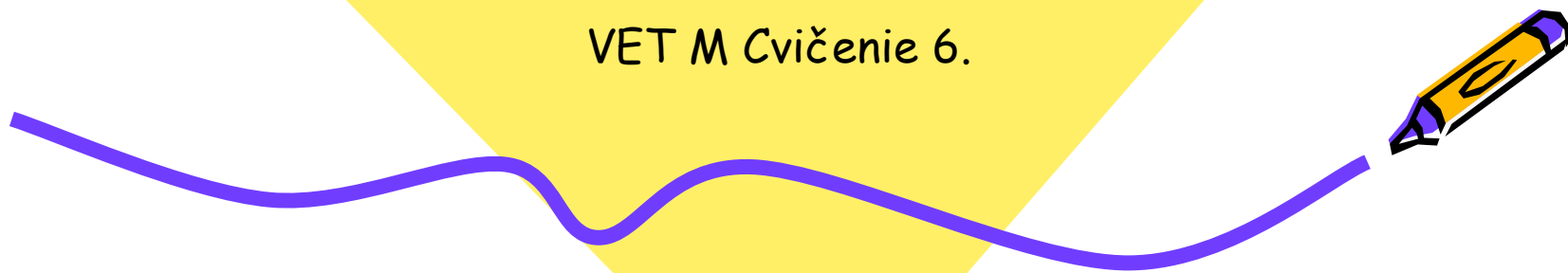

Trh výrobných faktorov

VET M Cvičenie 6.

Ing. Zuzana Staníková, PhD.

Úloha 1.: Prirad'te k nasledujúcim definíciám príslušné pojmy

1. Mzda vyjadrená množstvom statkov, ktoré si môžeme kúpiť za peňažnú jednotku.
2. Situácia, keď pri danej mzdovej sadzbe ľudia pracujú viac na úkor voľného času.
3. Ľudia, ktorí vykonávajú akúkoľvek platenú prácu alebo prácu majú, ale nepracujú z dôvodu choroby, dovolenky alebo štrajku.
4. Rozdelenie výrobného procesu na jednotlivé operácie a úkony.
5. Mzda vyjadrená v peniazoch.
6. Množstvo ekonomicky aktívnych ľudí v ekonomike.
7. Situácia, keď mzdová sadzba zvyšuje reálne príjmy a počet odpracovaných hodín sa znižuje.

Úloha 1. - pokračovanie

8. Ľudia, ktorí nemajú prácu a ani si ju nehľadajú, prípadne navštevujú školu, vedú domácnosť alebo nemôžu pracovať zo zdravotných dôvodov a pod..
9. Množstvo pracovnej sily ochotnej pracovať určitý počet hodín pri jednotlivých úrovniach mzdovej sadzby.
10. Cena za prenájom pôdy.
11. Ľudia, ktorí nevykonávajú platenú prácu, ale si ju aktívne hľadajú.
12. Množstvo pôdy, ktoré sú firmy ochotné a schopné si prenajať pri rôznych úrovniach renty.
13. Nezamestnanosť, ku ktorej dochádza v dôsledku celkového nedostatku pracovných miest.
14. Najnižšia úroveň nezamestnanosti v podmienkach stabilnej inflácie.

Úloha 1. - pokračovanie

10. Nezamestnanosť vyplývajúca z nesúladu dopytu po určitej kvalifikácii a ponukou vhodných pracovníkov.
11. Množstvo pôdy, ktoré sa nemení so zmenou renty.
12. Percento pracovnej sily, ktorá je nezamestnaná.
13. Časť práceschopného obyvateľstva, ktorá nepracuje, ale prácu si aktívne hľadá.
14. Nezamestnanosť, ktorá vzniká ako dôsledok migrácie ľudí z rôznych dôvodov.

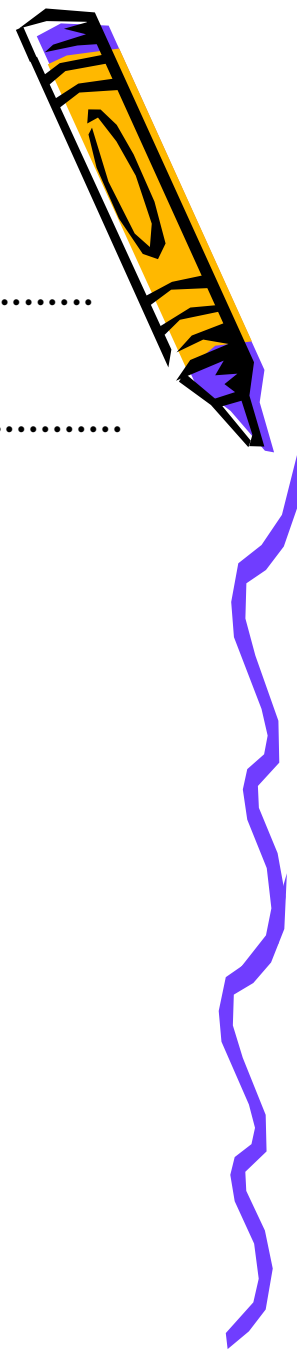
Úloha 2. - doplňte

1. Keď je počet voľných pracovných miest menší než počet voľných pracovných síl vzniká nezamestnanosť'.
2. Ženy v domácnosti a invalidní dôchodcovia patria do skupiny dospelého obyvateľstva, ktorá sa nazýva
.....
3. Ľudia hľadajúci miesto po skončení školy patria do skupiny nezamestnaných.
4. Dopyt po pôde je určený
5. Za prenájom pôdy sa platí
6. Dopyt po pôde je odvodený dopyt od
.....
7. Na trhu pôdy je ponuka pôdy
8. Surovinové zdroje, ktoré sa na danom území ťažia, prinášajú ťažobnému priemyslu rentu.

Úloha 2. - doplňte pokračovanie

9. Ak ponúkané množstvo pôdy vynásobíme výškou renty, potom dostaneme
10. Ak sa dopyt po určitom druhu práce mení a ponuka sa neprispôsobuje dostatočne rýchlo, potom vzniká nezamestnanosť'.

Úloha 3.

Prirad'te jednotlivým mzdovým sadzbám w_1 , w_2 , w_3 niektorú z nasledujúcich možností:

- Mzdová sadzba, pri ktorej bude človek ochotný pracovať menej hodín a neodpracované hodiny bude nahrádzať voľným časom.
- Mzdová sadzba, pri ktorej bude človek ochotný pracovať vyšší počet hodín aj na úkor voľného času.
- Mzdová sadzba, pri ktorej človek dosiahne maximálny počet hodín, ktoré je ochotný odpracovať

Úloha 4.

Predpokladajme dokonale konkurenčný trh práce, kde sú krivky trhového dopytu po práci a trhovej ponuky práce dané rovnicami:

$$D_L: w = 400 - 2L_D$$

$$S_L: w = 50 + \frac{3L_S}{2}$$

Kde w je mzda a L je množstvo pracovnej sily

- Vypočítajte trhovú rovnováhu na tomto trhu práce
- Aké množstvo pracovnej sily bude zamestnané a aké množstvo nezamestnané, ak bude mzda na úrovni 350 €?
- Výsledky z a) a b) zakreslite do grafu.

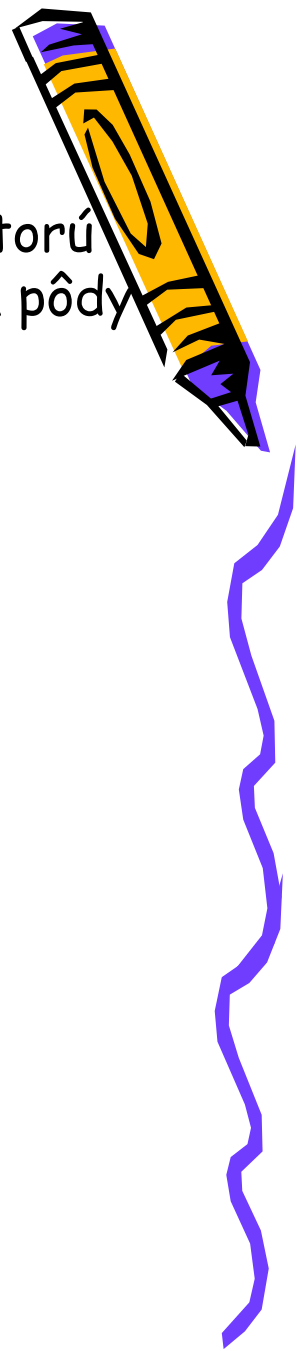
Úloha 5.

Vlastník pôdy prenajíma pôdu vo výmere 3 ha na poľnohospodárske účely farmárovi. Krivka dopytu po pôde je daná rovnicou

$$D: r = 250 - 5q_p$$

kde r je renta a q_p je množstvo pôdy.

- Vypočítajte výšku renty, za ktorú bude vlastník prenajímať 3 ha pôdy a celkovú ekonomickú rentu.
- Výsledky vyznačte v grafe.

Úloha 6.

Na základe nasledujúcich skutočností určite, či ide o frikčnú, štruktúrnu, cyklickú a tiež dobrovoľnú alebo nedobrovoľnú nezamestnanosť:

- a) Nezamestnanosť v dôsledku úpadku textilného priemyslu a rozmachu elektrotechnického priemyslu.
- b) Nezamestnanosť vyplývajúca z nepriaznivého vývoja ekonomiky, kedy klesajú celkové výdavky aj výstup.
- c) Jednotlivci, ktorí ukončili jeden pracovný pomer a čoskoro sa zamestnajú v inom.

Úloha 7.

Štatistický úrad zverejnil nasledujúce údaje:

- Počet nezamestnaných (v tis. osôb) = 350
- Počet pracujúcich (v tis. osôb) = 2376

Na základe týchto údajov vypočítajte:

- a) počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva,
- b) mieru nezamestnanosti,
- c) podiel pracujúcich z ekonomicky aktívneho obyvateľstva v %.

Úloha 8. Sú nasledujúce tvrdenia správne? ÁNO/NIE

1. Nedobrovoľná nezamestnanosť vzniká na trhu práce pri nepružných mzdách.
2. Individuálna krivka ponuky práce je vertikálna.
3. V podmienkach dokonalej konkurencie je cena, za ktorú firma nakupuje výrobný faktor rovná hraničným nákladom na výrobný faktor.
4. Cenou pôdy za jej nákup alebo predaj je renta.
5. Prirodzená miera nezamestnanosti znamená nulovú nezamestnanosť.

Zdroje:

STANÍKOVÁ, Z.: Ekónómia - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

STANÍKOVÁ, Z.: Úvod do ekonómie, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., HOLKOVÁ, B., KOZUBÍKOVÁ, Z., STANÍKOVÁ, Z., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie pre informatikov, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

LISÝ, J. a kol.: Ekónómia v novej ekonomike, 1. vydanie, IURA EDITION, Bratislava 2005

PARKIN, M.: Macroeconomics, 11 th edition, Pearson Education Limited, UK, 2014

SCHILLER, B. R.: Makroekonomie, 1. vydanie, Computer Press, Brno 2004

Ing. Zuzana Staníková, PhD.

